

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΑΝΤΙΚΑΡΚΙΝΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Το λειτούργημα της Ιατρικής πρακτικής είναι θέση ζωής και κατάθεση ψυχής. Απαιτεί εκπαίδευση που συνεχίζεται από την αρχή μέχρι το τέλος του βίου. Ασκητική ζωή, πειθαρχημένη κοινωνική ανέλιξη και ανάπτυξη πολυτάλαντων δεξιοτήτων πνευματικών, συναισθηματικών.

Η αντοχή, ανοχή, συμπόνια, αγάπη, αλληλεγγύη, πίστη στο καθήκον, ακάματη φροντίδα για τα μικρά και τα μεγάλα, πάνω και πέρα από τη κτητική επιδίωξη της ύλης, χαρακτηρίζουν τους λίγους που διακονούν τους πολλούς ανθρώπους. Αυτοί γίνονται οι πραγματικοί λειτουργοί της ζωής, ανεξάρτητα πλέον, από την επαγγελματική δραστηριότητα και καταξίωσή τους. Αρκεί μόνο ο χαρακτηρισμός «αυτός είναι άνθρωπος» με την πραγματική σημασία της έννοιας αυτού του χαρακτηρισμού.

Έτσι τα άτομα που δίνουν στο διπλανό τους και τον φροντίζουν χωρίς αντάλλαγμα, συνήθως μετέχουν σε οργανωμένα κοινωφελή μη κερδοσκοπικά σωματεία, προσφέροντας απλόχερα όσα έχουν στο « δισάκι τής ψυχής τους » με μόνη αμοιβή και ευχαρίστησή τους την ανακούφιση που φέρνει η φροντίδα τους στους ανθρώπους που έχουν ανάγκη.

Τέτοιο Σωματείο από το ξεκίνημα του αποτέλεσε η Ελληνική Αντικαρκινική Εταιρεία με ειδική μέριμνα, την Πρόληψη και Εγκαιρη Διάγνωση του Καρκίνου. Η ενημέρωση όλων των Ελλήνων για την πρόληψη του καρκίνου και οι τρόποι και μέθοδοι έγκαιρης διάγνωσης του έγινε καταστατική υποχρέωση, όπως και διδασχά των Λειτουργών Υγείας με συστηματικά μαθήματα και κατανοητές απλές ομιλίες προς το κοινό σε πανελλήνια κλίμακα.

Εμπνευσμένοι άνθρωποι, φύσει και θέσει, ηγετικές προσωπικότητες οδήγησαν το πλήθος εθελοντών που πρόσφεραν από το υστέρημά τους όλη τη δύναμη που χρειαζόταν, ώστε σήμερα μετά από πενήντα χρόνια η Ελληνική Αντικαρκινική Εταιρεία να έχει κερδίσει την αναγνώριση και καταξίωση στον Ελληνικό και Διεθνή χώρο για τον Αντικαρκινικό Αγώνα που διεξάγει.

Το φως που εκπέμπει οδηγεί αυτούς που θέλουν και μπορούν να δώσουν την εθελοντική προσφορά τους στο κοινωνικό σύνολο. Μεταξύ αυτών και η δική μου προσφορά τα τελευταία τριάντα χρόνια. Μεγαλωμένος με Σπαρτιάτικη Παιδεία, βρήκα, ό,τι από παιδί αναζητούσα, την μεγαλόπνοη πράξη του κοινωνικού ασκητισμού που χρειάζεται για την έκφραση της κοινωνικής αλληλεγγύης και διακονίας.

Οι ιδρυτές της Ελληνικής Αντικαρκινικής Εταιρείας αξιόλογοι επιστήμονες με περισσή αφοσίωση και αγάπη για τον άνθρωπο, αείμνηστοι Γεώργιος Κατσαφάδος και Αλέξανδρος Τζαζόπουλος ήσαν το δίδυμο, Πρόεδρος και Γενικός Γραμματέας αντίστοιχα (**Μέγας Διδάσκαλος τής Μεγ. Στοάς τής Ελλάδος**). Σ' αυτούς οφείλονται οι βάσεις που θεμελίωσαν την επιτυχημένη μακρά πορεία και κοινωνική αναγνώριση της Εταιρείας, με πρωτεύουσα και κυριαρχική δραστηριότητα τον Αντικαρκινικό Αγώνα, την πρόληψη του καρκίνου, ενημέρωση όλων, συμμετοχή στην οργάνωση και ανάδειξη Αντικαρκινικών Νοσοκομείων, φιλοξενία και ψυχοκοινωνική αποκατάσταση καρκινοπαθών. Εξέχουσα προσωπικότης και μέγας ερευνητής και ευεργέτης της ανθρωπότητας και ιδιαίτερα των γυναικών, ο αείμνηστος Γεώργιος Παπανικολάου, παρότρυνε το Γεώργιο Κατσαφάδο από το 1956, όταν τον επισκέφθηκε στην Αμερική με σκοπό τη δημιουργία του Αντικαρκινικού Νοσοκομείου Μεταξά στον Πειραιά και τον ώθησε ταυτόχρονα στην ίδρυση της Ελληνικής Αντικαρκινικής Εταιρείας και τότε και το 1957.

Η αναγνώριση της Ελληνικής Αντικαρκινικής Εταιρείας από την Ελληνική Πολιτεία έγινε με την υπ. αριθμ. 9178/12.6.1958 απόφαση του Πρωτοδικείου Αθηνών και καταχωρήθηκε στα αναγνωρισμένα Σωματεία του Πρωτοδικείου Αθηνών. Το Υπουργείο Υγείας όρισε τον ιδρυτή και Πρόεδρο της Ελληνικής Αντικαρκινικής Εταιρείας Χειρουργό, Βουλευτή και τ. Υπουργό Υγείας, Μέλος τής Γνωμο-

δοτικής Επιτροπής, συμβουλευτικού οργάνου του Υπουργείου, σε αναγνώριση του επιστημονικού ρόλου που επρόκειτο να διαδραματίσει η Ελληνική Αντικαρκινική Εταιρεία στα ογκολογικά προβλήματα στον Ελληνικό χώρο. Η Ελληνική Αντικαρκινική Εταιρεία δεν είχε μόνιμα έσοδα και τότε έγινε προσπάθεια καθιερώσεως εσόδων με τη δημιουργία του Πανελληνίου Αντικαρκινικού Εράνου που το Υπουργείο Υγείας, μετά τη σχετική εισήγηση του Γεωργίου Κατσαφάδου το 1958, ανέθεσε την διενέργεια του στην Ελληνική Αντικαρκινική Εταιρεία. Από το Μάιο 1960 η Ελληνική Αντικαρκινική Εταιρεία διενεργεί τον Πανελλήνιο Αντικαρκινικό Ερανο με επίσημη ανάθεση από το Γνωμοδοτικό Συμβούλιο του Υπουργείου Υγείας προς την Εταιρεία με σημαντική ώθηση του έργου της Εταιρείας και οικονομική στήριξη και συνδρομή των Ελλήνων στον Αντικαρκινικό Αγώνα.

Υπήρξε ολιγόχρονη συμμετοχή στην συντονιστική επιτροπή του πανελληνίου αντικαρκινικού εράνου εκτός από την Ελληνική Αντικαρκινική Εταιρεία και εκπροσώπων των Αντικαρκινικών Νοσοκομείων (1972 – 1985).

Η οικονομική ενίσχυση προς την Ελληνική Αντικαρκινική Εταιρεία από το Υπουργείο Οικονομικών εκ των εσόδων των Κρατικών Λαχείων, ουσιαστικά ήτο στήριξη προς τον Πρόεδρο της Ελληνικής Αντικαρκινικής Εταιρείας, τ. βουλευτή και Υπουργό Υγείας Γεώργιο Κατσαφάδο, έδωσε όμως την δύναμη στο Διοικητικό Συμβούλιο να αποφασίσει την μίσθωση Γραφείου της Ελληνικής Αντικαρκινικής Εταιρείας στην Πλατεία Κάνιγγος, Τζώρτζ 6, που ήσαν και τα γραφεία του Πανελληνίου Αντικαρκινικού Εράνου.

Από το 1959 και για τα επόμενα πολλά χρόνια, μέχρι το 1992 τα γραφεία αυτά ήσαν η κυψέλη δημιουργίας και ανάπτυξης του έργου του Αντικαρκινικού Αγώνα που επωμιζόταν η Ελληνική Αντικαρκινική Εταιρεία σε δυσχερείς καιρούς, αλλά με επιτυχημένη πορεία. Η Ελληνική Αντικαρκινική Εταιρεία είχε πρωταγωνιστικό ρόλο στον Αντικαρκινικό Αγώνα στην Ελλάδα με διασυνδέσεις με τις Ευρωπαϊκές Αντικαρκινικές Εταιρείες και την Αντικαρκινική Εταιρεία της Αμερικής. Τακτικό μέλος (1962) της Διεθνούς Ενώσεως κατά του καρκίνου (UICC) και του Ευρωπαϊκού Συνδέσμου Αντικαρκινικών Εταιρειών (OECL).

Ο Πρόεδρος της Ελληνικής Αντικαρκινικής Εταιρείας, Γεώργιος Κατσαφάδος, ήτο μέλος του Κεντρικού Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Αντικαρκινικού Αγώνος του Υπουργείου Υγείας.

Δραστηριότης ακένωτη, οργανωτική και δημιουργική χαρακτηρίζει την Ελληνική Αντικαρκινική Εταιρεία και σε μικρό χρονικό διάστημα (1959 – 1964) ετέθησαν οι βάσεις της συνέχειας της Εταιρείας, ίδρυση Παραρτημάτων της Ελληνικής Αντικαρκινικής Εταιρείας σε πολλές Ελληνικές πόλεις, Κέντρο Ψυχοκοινωνικής Αποκατάστασης για τους καρκινοπαθείς και τους συγγενείς των, Ξενώνες φιλοξενίας καρκινοπαθών, ενημερωτικά φυλλάδια, ομιλίες, Σεμινάρια, Ογκολογικές Ημερίδες.

Η προληπτική ιατρική είχε γίνει πλέον κεντρική επιδίωξη των λειτουργιών και του μεγάλου έργου της Ελληνικής Αντικαρκινικής Εταιρείας που επί 50 χρόνια έχει ηγετική θέση στον Αντικαρκινικό Αγώνα στη χώρα μας και με Διεθνή αναγνώριση. Κληρονομιά μεγάλη στους συνεχιστές των ιδρυτών της Ελληνικής Αντικαρκινικής Εταιρείας που εκαλούντο κατά καιρούς να πιστοποιούν ότι ήταν άξιοι της διαδοχής εκείνων, να ακολουθούν και να πραγματοποιούν τα οράματά τους.

Περίοδος 1958 – 1975

ΟΙΚΟΣ ΞΕΝΙΑΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΘΑΛΨΕΩΣ ΑΣΘΕΝΩΝ (ΟΞΠΑ)

Η φιλοξενία, παραμονή και περίθαλψη ασθενών με καρκίνο ήτο κύριος στόχος του Διοικητικού Συμβουλίου της Ελληνικής Αντικαρκινικής Εταιρείας από της ιδρύσεως της. Τούτο αποτελεί Ελληνοπρεπή συνέχεια της φιλοξενίας ασθενών που αναρρώνουν.

Τέτοια Κέντρα Αποθεραπείας βρέθηκαν από τις αρχαιολογικές ανασκαφές σε πολλά Αρχαιοελληνικά ιερά με πρωτεύον αυτό του Ασκληπιείου της Κω χρονολογούμενο από το 545 Π.Χ και ήσαν τα σημερινά ανάλογα «Κέντρα Φροντίδας Αποθεραπείας».

Το 1960 η Ελληνική Αντικαρκινική Εταιρεία ενοικίασε χώρους στις προσφυγικές πολυκατοικίες κοντά στο Αντικαρκινικό Νοσοκομείο «Ο Άγιος Σάββας» και δημιούργησε μικρούς Ξενώνες φιλοξενίας των καρκινοπαθών και των συγγενών τους παρέχοντας τους επίσης τροφή. Ετσι ήταν εύκολη και άνετη η παρακολούθηση και θεραπεία των από το Αντικαρκινικό Νοσοκομείο.

Το 1961 νοικιάσθηκαν 2 Ιδιωτικές Κλινικές στο Παγκράτι και Καλλιθέα για τη φιλοξενία καρκινοπαθών. Στη συνέχεια με ειδική σύμβαση με το «Σανατόριο Τσαγκάρη» που ήτο τότε σχεδόν άδειο, άρχισαν να φιλοξενούνται σ' αυτό καρκινοπαθείς που υπεβάλλοντο σε ακτινοθεραπεία στον «Άγιο Σάββα» και στο «Αρεταίειο» Νοσοκομείο.

Η μετάβαση στα Ακτινοθεραπευτικά Κέντρα και η επιστροφή των αρρώστων στο Σανατόριο Τσαγκάρη, εγένετο με δαπάνη της Ελληνικής Αντικαρκινικής Εταιρείας με ενοικιαζόμενο λεωφορείο.

Το 1963 δημιουργείται και στη Θεσσαλονίκη Ξενώνας καρκινοπαθών με την ενοικίαση Ιδιωτικής Κλινικής (Πρόεδρος Παραρτήματος Θεσσαλονίκης ο αείμνηστος Καθηγητής Α. Συμεωνίδης) και προσφέρεται δωρεάν στέγη, διατροφή και φαρμακευτική περίθαλψη ασθενών με καρκίνο από την Μακεδονία και τη Θράκη, με πρόσβαση για παρακολούθηση στα εξωτερικά ιατρεία του Θεαγενείου Νοσοκομείου.

Το έργο της Ελληνικής Αντικαρκινικής Εταιρείας στον Τομέα αυτό, είχε μεγάλη απήχηση και επαινείτο από τη πολιτεία και τη κοινωνία και εστηρίζετο οικονομικά από χορηγούς για να καλυφθούν όλες οι αναγκαίες παροχές προς τους καρκινοπαθείς.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΤΣΑΦΑΔΟΣ

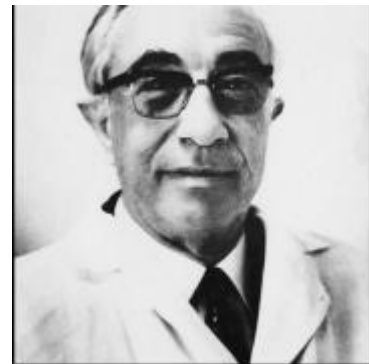
Ιδρυτής και πρώτος Πρόεδρος της Ελληνικής Αντικαρκινικής Εταιρείας 1958 – 1975

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΤΖΑΖΟΠΟΥΛΟΣ

Ιδρυτής και πρώτος Γεν. Γραμματέας της Ελληνικής Αντικαρκινικής Εταιρείας 1958 – 1974

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΣΥΜΕΩΝΙΔΗΣ

Πρόεδρος Παραρτήματος Θεσσαλονίκης 1963 και Β' Αντιπρόεδρος Διοικητικού Συμβ. της Ελληνικής Αντικαρκινικής

Ο Ιδρυτής και πρώτος πρόεδρος της Ελληνικής Αντικαρκινικής Εταιρείας αείμνηστος Γεώργιος Κατσαφάδος ενωρίς αντελήφθη και οραματίσθηκε την δημιουργία ιδιόκτητου Ξενώνα.

Παρά τις μεγάλες αντιρρήσεις του τότε Διοικητικού Συμβουλίου, απεφασίσθη ομόφωνα τον Αύγουστο του 1963 η αγορά κτήματος στο Καλυφτάκι Νέας Κηφισιάς, περίπου 100 στρεμμάτων, ιδιοκτησίας του Ζαννείου Ορφανοτροφείου Πειραιώς, που έγινε τελικά το Δεκέμβριο του 1963. Ετσι άρχισε να οικοδομείται ο μοναδικός την εποχή εκείνη «Οίκος Ξενίας και Περιθάλψεως Ασθενών», (ΟΞΠΑ) στην Ελλάδα για καρκινοπαθείς με 2 πτέρυγες (Πτέρυξ Αλεξάνδρου Τζαζόπουλου και

Πτέρυξ Γεωργίου Κατσαφάδου), που περατώθηκαν το 1968 και 1970 αντίστοιχα, δυναμικότητας 330 κλινών με μικρή εκκλησία των Αγίων Αναργύρων για τον εκκλησιασμό των καρκινοπαθών. Εάν προστεθούν και οι 50 κλίνες του Ξενώνα Θεσσαλονίκης, τότε η δυναμικότης των Ξενώνων της Ελληνικής Αντικαρκινικής Εταιρείας ανήρχετο σε 380 κλίνες.

Εργο θαυμαστό, αξιοζήλευτο, έπαινος της Ελληνικής Αντικαρκινικής Εταιρείας και της ιδιωτικής πρωτοβουλίας, πραγματοποίηση των οραμάτων των ελαχίστων πραγματικών ιδεολόγων, ανθρωπιστών, εμπνευσμένων ηγετών, έκφραση της κοινωνικής αλληλεγγύης όλων, της Ελληνικής Αντικαρκινικής Εταιρείας και των «καλών κ' αγαθών» Ελλήνων που στήριζαν οικονομικά το πρωτοποριακό για την εποχή εκείνη έργο.

Ο Γενικός Γραμματέας αείμνηστος Αλέξανδρος Τζαζόπουλος νομομαθής, τον Ιούνιο 1974 άφησε την περιουσία του στον ΟΞΠΑ με κύριο περιουσιακό στοιχείο το σπίτι του στο τέρμα Πατησίων και στο οποίο δημιουργήθηκαν εξωτερικά ιατρεία του Ογκολογικού Νοσοκομείου οι Άγιοι Ανάργυροι. Οι Ξενώνες στην Αθήνα και τη Θεσσαλονίκη λειτουργούσαν μέχρι το Μάρτιο του 1985, οπότε και δημοσιοποιήθηκαν και όλη η περιουσία τους παρεχωρήθη στο Δημόσιο και ο ΟΞΠΑ μετατρέπεται στο Ογκολογικό Νοσοκομείο « Οι Άγιοι Ανάργυροι » ενταγμένο στο Εθνικό Σύστημα Υγείας.

Ετσι αυτό το έργο μεγάλης πνοής και προσφοράς της Ελληνικής Αντικαρκινικής Εταιρείας προς τον άνθρωπο, πάσχοντα από καρκίνο, επεράτωσε τη λειτουργία για την οποία είχε προορισθεί και η Πολιτεία ανέλαβε να το οδηγήσει με άλλη μορφή από δω και πέρα.

Περίοδος 1975 – 1984

Το Μαίο του 1974 εκλέγεται Γενικός Γραμματέας ο αείμνηστος Νίκος Δοντάς (**Ένδοξο Μέλος τής Μεγάλης Στοάς της Ελλάδος**) μετά την παραίτηση λόγω ασθένειας τού Γενικού Γραμματέα Αλέξανδρου Τζαζόπουλου και μετά τον θάνατό το 1975 τών Ιδρυτών τής Ελληνικής Αντικαρκινικής Εταιρείας Αειμνήστων Προέδρου Γεωργίου Κατσαφάδου και Γενικού Γραμματέα Αλεξάνδρου Τζαζόπουλου, την Προεδρία αναλαμβάνει το Σεπτέμβριο του 1975, ο Καθηγητής Χειρουργικής Βύρων Λισσαίος.

ΒΥΡΩΝ ΛΙΣΣΑΙΟΣ

Καθηγητής Χειρουργικής Πανεπιστημίου Αθηνών, Πρόεδρος ΕΑΕ 1975-1984

Η ηγεσία και το Διοικητικό Συμβούλιο τής Ελληνικής Αντικαρκινικής Εταιρείας πάντοτε ήσαν αιρετοί και η πληθώρα τών άξιων στελεχών του προσέφερε νέα ορμή και δύναμη, πολλές νέες δραστηριότητες πρωτόγνωρες στον επιτελούμενο Αντικαρκινικό Αγώνα στην χώρα μας.

Η αδιάλειπτη συνέχεια της Ελληνικής Αντικαρκινικής Εταιρείας και το αξιόμαχο εκλεκτό δυναμικό της είναι το μυστικό που περιβάλλει το μεγάλο έργο της και την ακατάβλητη προσπάθεια προσφοράς στον άνθρωπο που πάσχει από καρκίνο.

Από το 1983 διεφάνει με νομοθετική ρύθμιση του Υπουργείου Υγείας η πρόθεση να δημοσιοποιηθούν τα Ιδιωτικού Δικαίου Κοινοφελή Ιδρύματα στο χώρο της Υγείας, αποστερώντας την οικονομική τους στήριξη,

Η πληγή της απώλειας του « ΟΞΠΑ – Άγιοι Ανάργυροι», δύσκολα επουλώνεται και αν γίνει αυτό, η ενόχληση πάντοτε παραμένει. Η διαχείριση τότε του οξύτατου αυτού προβλήματος δεν έγινε με την ευελιξία και την αρμόζουσα διπλωματική προσαρμογή στις συνθήκες των καιρών.

Η Ελληνική Αντικαρκινική Εταιρεία έχασε όχι μόνον την πολύ μεγάλη περιουσία της, προσφορά προς αυτήν των Ελλήνων τιμώντας το Κοινωνικό έργο της, αλλά ετρώθη καίρια το όραμα, η χώρα μας να ακολουθήσει επί ίσοις όροις την Ευρώπη στην ανάπτυξη της ποιότητας ζωής που οφείλεται στον άνθρωπο που πάσχει από καρκίνο.

Το δίδυμο Λισσαίος – Δοντάς επανέφεραν την ισορροπία στην Ελληνική Αντικαρκινική Εταιρεία μετά την ταραχή. Δουλειά ακατάβλητη και συνεχής, ενημέρωση με όλα τα μέσα.

Τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης φέρνουν τα μηνύματα της Ελληνικής Αντικαρκινικής Εταιρείας σε κάθε γωνιά τής χώρας μας, σε κάθε σπίτι.

Το πρώτο περιοδικό της Ελληνικής Αντικαρκινικής Εταιρείας «Μάχη και Ελπίδα», σημαντικό γεγονός, εκδίδεται το 1980 και συνεχίζεται μέχρι και σήμερα με άλλο τίτλο «Μ' Ενδιαφέρει», απευθύνεται και ενημερώνει το ευρύ κοινό για γενικά ογκολογικά θέματα, στιγμιότυπα των δραστηριοτήτων της Ελληνικής Αντικαρκινικής Εταιρείας, Κεντρικής Αρχής και των Παραρτημάτων της και βασικά στοιχεία τής Πρόληψης και Έγκαιρης Διάγνωσης τού Καρκίνου.

Συμμετέχει στην διοργάνωση της Ένωσης Αντικαρκινικών Ιδρυμάτων (Organization of European Cancer Institutes – OECL) και της Ένωσης των Ευρωπαϊκών Αντικαρκινικών Εταιρειών (European Cancer Leagues – ECL) στα Διοικητικά Συμβούλια των οποίων η Ελληνική Αντικαρκινική Εταιρεία συμμετείχε με το Πρόεδρο Βύρωνα Λισσαίο.

Το 1982 γίνεται η εκλογή του Προέδρου Βύρωνα Λισσαίου στο Διοικητικό Συμβούλιο της Διεθνούς Ενώσεως κατά του καρκίνου UICC για 8 χρόνια μέχρι το 1990. Σημαντικές θέσεις αναγνώρισης του έργου της Ελληνικής Αντικαρκινικής Εταιρείας στην πρόληψη και έγκαιρη διάγνωση του καρκίνου και στη προβολή των λειτουργιών της στο κοινωνικό τομέα.

Το καλοκαίρι του 1983 οργανώθηκε από την Ελληνική Αντικαρκινική Εταιρεία με την ακένωτη δραστηριότητα του Προέδρου και Γενικού Γραμματέα Λισσαίου – Δοντά, τιμητική εκδήλωση για τα 100 χρόνια από τη γέννηση του αειμνήστου μεγάλου ευεργέτη της Ανθρωπότητας Γεωργίου Παπανικολάου με συναυλία στο Ωδείο Ηρώδου του Αττικού υπό την αιγίδα και με την παρουσία του ίδιου του Προέδρου της Δημοκρατίας αειμνήστου Κωνσταντίνου Καραμανλή.

Περίοδος 1984 – 2004

Επί 20 χρόνια οδηγούσε την Εταιρεία με χέρι στιβαρό, σκέψη σοφή και προγραμματισμό που έτρεχε μπροστά από την εποχή του, συνεχιστής των παραδόσεων και του έργου των προηγούμενων ιδρυτών, προέδρων και μελών του Διοικητικού Συμβουλίου της Ελληνικής Αντικαρκινικής Εταιρείας, ο αείμνηστος Πρόεδρος και επί σειράν ετών Γενικός Γραμματέας (1974 - 1984) προηγούμενων Διοικητικών Συμβουλίων, Νίκος Δοντάς. Γόνος εξόχων γονέων, ευπατρίδης Αθηναίος, λάτρης του ωραίου και του τέλειου. Ζητούσε το μέγιστο των δυνατοτήτων των συνεργατών του, αυστηρός κριτής, φιλικός, συναισθηματικός, παρορμητικός, εξωστρεφής, χωρίς φειδώ σε επαίνους αυτών που το άξιζαν. Είχε την ικανότητα να πείθει τους συζητητές και συνεργάτες του για την ορθότητα των κατευθύνσεων στο έργο που τους ανέθετε κάθε φορά.

Συνδύαζε την υψηπέτιδα με την πραγματική θεώρηση, του ιδανικού και του εφικτού των επιδιώξεων για τη προβολή και επέκταση του έργου της Ελληνικής Αντικαρκινικής Εταιρείας. Ξεδίπλωνε πτυχές του προτεινόμενου θέματος και ξεπερνούσε προβληματισμούς και δυσκολίες.

ΝΙΚΟΣ ΔΟΝΤΑΣ

Αείμνηστος Πρόεδρος (1984 – 2004) και επί σειράν ετών Γενικός
Γραμματέας (1974 – 1984) τής Ελληνικής Αντικαρκινικής Εταιρείας

Ακουγε πολύ και αποφάσιζε γρήγορα για την ορθότητα της «πλεύσης της νηός» της Ελληνικής Αντικαρκινικής Εταιρείας. Αυτός ήταν ο Νίκος Δοντάς που έφερε την Εταιρεία μέχρι το 2004 σε ακμή, με έργο συνέχειας, που ξεπερνούσε κάθε προηγούμενο και επούλωνε κάθε απώλεια του παρελθόντος.

Σε κάθε τομέα πρωτοστατούσε, διαμοίραζε ευθύνες δράσης, αλλά κρατούσε την τελική απόφαση. Δημόσιες Εκδηλώσεις προς τιμήν των Συνεργατών – Ιδρυτών της Ελληνικής Αντικαρκινικής Εταιρείας της πρώτης τριακονταετίας

Βράβευση τής Εταιρείας από την Ευρωπαϊκή Λέσχη Υγείας με το Πρόγραμμα «Υγεία και Επιχείρηση» (1989) και από την Ακαδημία Αθηνών (Δεκέμβριος 1998) για τα 40 χρόνια λειτουργίας της Ελληνικής Αντικαρκινικής Εταιρείας

Εκδόσεις

Συνεχής βελτίωση του Περιοδικού «Μάχη και Ελπίδα» για το κοινό, και η αλλαγή του στο « Μ' ενδιαφέρει » και η κυκλοφορία του νέου Περιοδικού για τους Λειτουργούς Υγείας « Ογκολογική Ενημέρωση»

Ενημερωτικά φυλλάδια με στόχο την πρόληψη και έγκαιρη διάγνωση του καρκίνου, πληροφορίες για το κοινό

Βιβλία όπως η σειρά Εκπαιδευτικών Σεμιναρίων για γιατρούς και αργότερα για Νοσηλευτές, Μετεκπαιδευτικά Μαθήματα Νοσηλευτικής και Ψυχοκοινωνικής Ογκολογίας, η έκδοση στην Ελληνική και Αγγλική γλώσσα βιβλίου μετά το ατύχημα στο Chernobyl (1991) “Workshop on the Long Term following up of the Chernobyl disaster ” και εκείνου το 1995 « Ο καρκίνος στην Ελλάδα, Χθες – Σήμερα – Αύριο»

Ηπατοκυτταρικός Καρκίνος (2001–Εκδότες Εμμ. Παρασκευάς & Συν)

Ομιλίες σε μαθητές Γυμνασίων και Λυκείων ενημερωτικές για τη πρόληψη του καρκίνου και το κάπνισμα

1ο Διεθνές Συνέδριο. Μάρτιος 2001. Διεθνής Στρατηγική Αντιμετώπισης του Καρκίνου.

Πρόληψη και Έγκαιρη Διάγνωση για καλύτερη αντιμετώπιση του καρκίνου. State of the Art Ειδικών Ογκο-λόγων. Πρόεδρος Οργανωτικής Επιτροπής Καθηγητής Σ. Μπεςμπέας

Κέντρο Ψυχοκοινωνικής Υποστήριξης των Καρκινοπαθών και των συγγενών τους, εξέλιξη της ιδρυθείσης υπηρεσίας από το 1963.

Τηλεφωνική Γραμμή Ελπίδας και Ογκολογικής Πληροφόρησης, διακοπής καπνίσματος, προφύλαξης από την ηλιακή ακτινοβολία

Σύλλογος Φίλων Κυριών στην Αθήνα και παρόμοιος Σύλλογος Φίλων του Παραρτήματος Μακεδονίας – Θράκης της Ελληνικής Αντικαρκινικής Εταιρείας στην Θεσσαλονίκη.

Ανάπτυξη των Παραρτημάτων της Ελληνικής Αντικαρκινικής Εταιρείας σε πολλές πόλεις της χώρας μας, παράλληλα μεγάλης σπουδαιότητας ήταν η δημιουργία οργανωμένων ομάδων εθελοντών στην Αθήνα και στα Παραρτήματα για την προβολή του έργου της Ελληνικής Αντικαρκινικής Εταιρείας, εθελοντική εργασία στον Πανελλήνιο Αντικαρκινικό Ερανο και γενικά ουσιαστική συμμετοχή των εθελοντών σε όλες τις δραστηριότητες της Εταιρείας

Ανάπτυξη μεθόδων για μεγαλύτερη επιτυχία του Πανελληνίου Αντικαρκινικού Εράνου, οικονομικό στήριγμα του Αντικαρκινικού Αγώνα.

Διοικητική οργάνωση των λειτουργιών της Ελληνικής Αντικαρκινικής Εταιρείας με αποτελεσματικές υπηρεσίες Λογιστηρίου – Γραμματείας – Τμήματος Υποδοχής και Πληροφοριών, Τμήμα Ελληνικών και Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων

Ιδιαίτερη προσοχή εδόθει στην επικοινωνιακή πολιτική και τα ΜΜΕ. Η προβολή της Ελληνικής Αντικαρκινικής Εταιρείας πρέπει να είναι συνεχής και να ενημερώνονται όλοι οι Έλληνες για το έργο του Αντικαρκινικού Αγώνα που διεξάγει η Ελληνική Αντικαρκινική Εταιρεία

Εκλογή στο Διοικητικό Συμβούλιο της UICC, από τη Γενική Συνέλευση της, στο Αμβούργο (1990) του Γενικού Γραμματέα της Ελληνικής Αντικαρκινικής Εταιρείας Καθηγητή Γεωργίου Δελίδη, μετά τη λήξη της οκτάχρονης θητείας του Επιτίμου Προέδρου Βύρωνα Λισσαίου

Ο Πρόεδρος της Ελληνικής Αντικαρκινικής Εταιρείας Νίκος Δοντάς εκλέγεται μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της ECL (1994)

Θέσεις που δείχνουν τη διεθνή αναγνώριση της δραστηριότητας και του έργου συνολικά της Ελληνικής Αντικαρκινικής Εταιρείας.

Πρώτο και σπουδαίο μέλημα του Νίκου Δοντά ήτο η οικονομική στήριξη της Εταιρείας. Αναζήτηση χορηγών και ατόμων που μπορούσαν με τις δωρεές τους να εξασφαλίσουν την συνέχιση του μεγάλου έργου της.

Το ασίγηστο πάθος του αείμνηστου Προέδρου της Ελληνικής Αντικαρκινικής Εταιρείας Νίκου Δοντά για την απόκτηση ιδιόκτητων γραφείων της Εταιρείας και αναπλήρωση του κενού που υπήρχε μετά τη δημοσιοποίηση των Ξενώνων ΟΞΠΑ Αθήνας και Θεσσαλονίκης, είχε την επιθυμητή ανταπόκριση.

Το 1990 η δωρεά της μεγάλης Ευεργέτιδος αειμνήστου Γεωργίας Σκλαβούνου κατέλιπε στην Ελληνική Αντικαρκινική Εταιρεία διαμερίσματα στη πολυκατοικία Τσόχα 18 – 20 στους Αμπελοκήπους στα οποία μετεφέρθησαν το 1992 όλες οι υπηρεσίες της Εταιρείας, στα ιδιόκτητα πλέον γραφεία της. Μετά 30 και πλέον χρόνια το όνειρο έγινε πραγματικότητα. Στη Πλατεία Κάνιγγος – Τζώρτζ 6 παρέμειναν μόνο τα Γραφεία του Πανελληνίου Αντικαρκινικού Εράνου.

ΓΕΩΡΓΙΑ Κ. ΣΚΛΑΒΟΥΝΟΥ

Μεγάλη Ευεργέτις της Ελληνικής Αντικαρκινικής Εταιρείας

Το όνειρο του αιμνήστου Προέδρου Νίκου Δοντά, και όλων ημών, μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και όλων των μελών τής Ελληνικής Αντικαρκινικής Εταιρείας για τη δημιουργία 2 Κέντρων Φιλοξενίας αρρώστων με καρκίνο στην Αθήνα και την Θεσσαλονίκη άρχισε να πραγματοποιείται. Το Δεκέμβριο 1993 αγοράσθηκε κτήμα στη Πυλαία Θεσσαλονίκης για την ανέγερση του Κτιρίου του Ξενώνα και τον Απρίλιο 1994 θεμελιώθηκε το νέο Κέντρο Φιλοξενίας καρκινοπαθών.

Ακολούθησε η αγορά κτήματος το Μάρτιο 1995 στη Παιανία Αττικής για την ανέγερση τού Κέντρου Φιλοξενίας Καρκινοπαθών στην Αθήνα.

Το Κέντρο Φιλοξενίας ασθενών με καρκίνο στη Θεσσαλονίκη άρχισε να οικοδομείται με σχέδια τής Καθηγήτριας Αρχιτεκτονικής στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο, Σοφίας Παπασωτηρίου και επίβλεψη του έργου από τον Πολιτικό Μηχανικό Δημήτριο Δημητριάδη, με οικονομική στήριξη από τα έσοδα μεγάλης εκδήλωσης του Παραρτήματος Μακεδονίας – Θράκης με πρόεδρο τον Καθηγητή Γεώργιο Φόρογλου, από την Ελληνική Αντικαρκινική Εταιρεία, την ηθική και οικονομική στήριξη τού Συλλόγου Φίλων τού Παραρτήματος, χρηματοδότηση από τη Περιφέρεια Μακεδονίας – Θράκης από το Γ' ΚΠΣ.

Το Κέντρο Φιλοξενίας ασθενών με καρκίνο στη Παιανία Αττικής θεμελιώνεται στις 28/3/1997 και επερατώθη το Νοέμβριο 2002 με οικονομική στήριξη ευγενών χορηγών και κυρίως της αιμνήστου ευεργέτιδος Ευθυμίας Χαρδαβέλα. Τα εγκαίνια τού περατωθέντος Κέντρου Φιλοξενίας ασθενών με καρκίνο σε μεγάλη πανηγυρική συγκέντρωση των μελών και φίλων της Ελληνικής Αντικαρκινικής Εταιρείας και πολλών επισήμων, έγιναν το Μαΐο 2004 από τον τότε Υπουργό Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης κ. Νικήτα Κακλαμάνη.

Εκτοτε αναμένεται η άδεια λειτουργίας του από την πολιτεία. Ο αιμνήστος Πρόεδρος Νίκος Δοντάς είδε τα οράματα και τις επιδιώξεις του να γίνονται πραγματικότητα.

Ευτύχησε να προχωρήσει στη ζωή, αφήνοντας την Ελληνική Αντικαρκινική Εταιρεία καταξιωμένη στην Κοινωνία και τον Ελληνικό χώρο και με αναγνώριση, τιμώμενη από την Διεθνή Κοινότητα. Κατέλιπε μεγάλη και βαρεία παρακαταθήκη για τους Συνεργάτες του, συνεχιστές τού μεγάλου Έργου του. Εκρίθη και επέτυχε.

Περίοδος 2004 μέχρι 2014

12 Οκτωβρίου 2004, η Γενική Συνέλευση των μελών τής Ελληνικής Αντικαρκινικής Εταιρείας μετά την αποχώρηση του αιμνήστου Νίκου Δοντά από την Προεδρία, με εκλέγει νέο Πρόεδρο τής Ελληνικής Αντικαρκινικής Εταιρείας και αναθέτει στο νου και τη ψυχή μου τη μεγάλη αποστολή να γίνω συνεχιστής της μακράς πορείας της, να ξεπεράσω όλα όσα θαυμαστά έχουν γίνει και να οδηγήσω με όλο το Διοικητικό Συμβούλιο που είχε εκλεγεί 2/3/ 2004 σε νέα περίοδο ακμής, μεγαλοσύνης, κύρους, αναγνώρισης, αξιοσύνης, στο δύσκολο στο καιρό μας Αντικαρκινικό Αγώνα.

ΣΤΑΥΡΟΣ Σ. ΜΠΕΣΜΠΕΑΣ

Καθηγητής Χειρουργικής Παν/μίου Αθηνών, Πρόεδρος της Ελληνικής Αντικαρκινικής Εταιρείας
Αναπολώ τη πορεία μου στην Ελληνική Αντικαρκινική Εταιρεία τα τελευταία 30 χρόνια.

Παρακολούθησα και ενίσχυσα το έργο της. Το ενδιαφέρον και οι προσπάθειες μου εστράφησαν στη εκπαίδευση, την ενημέρωση, την πρόληψη και έγκαιρη διάγνωση του καρκίνου. Στην ζωή μου πάντα φρόντιζα να μην είμαι στατικός, αλλά συνεχώς να προχωρώ μπροστά και να αποδίδω το μέγιστο των δυνατοτήτων μου. Μαρτυρική αποδοχή που δεν σ' αφήνει να εφησυχάσεις ούτε μια στιγμή. Δόγμα και ακολουθία ασκητικής πορείας με αυστηρούς μάρτυρες και κριτές, όλους που στη διαδρομή μου έκριναν για τον ορθό ή λάθος δρόμο δράσης, απόφασης, προσφοράς, αγάπης και ανοχής. Η αρχή έγινε από τα μικρά χρόνια, ευχή και ευλογία των γεννητόρων, διδασκάλων και όσων μέσα στο χρόνο επηρέασαν τη διαμόρφωση της θέσης μου στην ζωή.

Απλό μέλος ταχύτατα αντελήφθη ότι το άριστο των δυνατοτήτων μου δεν ήτο αρκετό και έπρεπε να δίνω κάτι περισσότερο στη μεγάλη αποστολή για να κερδηθεί η ποιότητα τής ζωής τού ανθρώπου που πλήττεται από το καρκίνο.

Το 1989 ο αείμνηστος Νίκος Δοντάς με πρότεινε και εξελέγη Μέλος στο Διοικητικό Συμβούλιο της Ελληνικής Αντικαρκινικής Εταιρείας και από τότε παραμένω μέλος στο Διοικητικό Συμβούλιο 1989 – 1994, 1994 - 1999, 1999 – 2004 και διεθνών όλες τις βαθμίδες της ιεραρχίας, απλό μέλος – μέλος Διοικητικού Συμβουλίου, Ειδικός Γραμματέας, Γενικός Γραμματέας – Πρόεδρος της Ελληνικής Αντικαρκινικής Εταιρείας. Στη μέχρι τώρα πορεία στη ζωή μου ποτέ δεν υπήρξε αιφνίδια αναρρίχηση σε οποιοδήποτε αξίωμα, αλλά ήτο επιβράβευση σκληρής και συνεχούς εργασίας, χωρίς χρονικά όρια αναπαύσεως και ραστώνης και πάντοτε η μέρα δεν ήτο αρκετή και συμπλήρωνε η νύχτα το απαιτούμενο έργο. Παράλληλη και διδακτική η πορεία μου κοντά στον Ηγέτη αείμνηστο Πρόεδρο Νίκο Δοντά. Η εκτίμησή και ο σεβασμός μεταχωρούσε σε δεσμό φιλίας.

Περισυλλογή, σχεδιασμός, προσοχή στις επιλογές, προτεραιότητες έργου, ήσαν οι σκέψεις που με κρατούσαν σε συνεχή εγρήγορση.

Πρότεινα αμέσως ως Γενικό Γραμματέα από τα Μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου τής Ελληνικής Αντικαρκινικής Εταιρείας τον Ευάγγελο Φιλόπουλο και ως Ειδικό Γραμματέα τον Καθηγητή Κυπριανό Προδρομίδη που εξελέγησαν από τη Γενική Συνέλευση των Μελών της Ελληνικής Αντικαρκινικής Εταιρείας στις 8/2/2005. Το δυναμικό δίδυμο Προέδρου – Γενικού Γραμματέα επαναλαμβάνεται πάλι στην Ελληνική Αντικαρκινική Εταιρεία.

Η εκλογή αυτή απέφερε πολύτιμη συνεργασία και λαμπρά αποτελέσματα. Όλο το Διοικητικό Συμβούλιο που είχε εκλεγεί στις αρχές του 2004 είναι αξιόλογο και στηρίζει την ανάπτυξη, επέκταση και πρόοδο της Ελληνικής Αντικαρκινικής Εταιρείας και στάθηκε δίπλα μου με κριτική καλοπροαίρετη διάθεση, πολύτιμος στυλοβάτης των προσπαθειών μου με ομόφωνες αποφάσεις σε όλες τις περιπτώσεις.

Ιδιαίτερο ενδιαφέρον και προσοχή εδόθη στη περιστολή των εξόδων, οργάνωση της διοικητικής υπηρεσίας της Ελληνικής Αντικαρκινικής Εταιρείας με το τελείως απαραίτητο προσωπικό, στην οικονομική στήριξη του έργου της Ελληνικής Αντικαρκινικής Εταιρείας με την αξιοποίηση όλων των δυνατοτήτων και των υπαρχόντων πόρων, στην αναζήτηση «καλών κ' αγαθών» Ελλήνων χορηγών για τη κάλυψη των αναγκών της Ελληνικής Αντικαρκινικής Εταιρείας.

Το Κέντρο Φιλοξενίας Καρκινοπαθών στην Αθήνα είχε στραγγίσει όλο το οικονομικό δυναμικό της Εταιρείας. Χαλεπή περίοδος που ξεπεράστηκε το πρώτο χρόνο της ευθύνης μου ως Πρόεδρου με την ομόθυμη συμβολή και συνεργασία όλου του Διοικητικού Συμβουλίου τής Ελληνικής Αντικαρκινικής Εταιρείας,

Πρωταρχική και κύρια επιδίωξη η λειτουργία του Κέντρου Φιλοξενίας Καρκινοπαθών στη Παιανία Αττικής. Υπήρχε νομικό κενό στην ήδη υπάρχουσα ονομασία του Κέντρου ως « Αποθεραπεία – Αποκατάσταση καρκινοπαθών» που περιελάμβανε κυρίως άτομα με νευρομυϊκές παθήσεις, παραπληγίες κτλ, δηλαδή άτομα με ειδικές ανάγκες.

Μετά από πολύμηνες, χρονοβόρες και επίπονες συνεργασίες, προσπάθειες με την Πολιτική Ηγεσία και τους Υπηρεσιακούς Παράγοντες του Υπουργείου Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και 2 νομικές ρυθμίσεις (τροπολογίες) σε Νομοσχέδια εγκριθέντα από τη Βουλή των Ελλήνων, η ευτυχής κατάληξη ήλθε με το άρθρο 11 Παράρτημα ΙΙ του νόμου 3627/24.12.2007 (Φ.Ε.Κ. 292 Α -24/12/2007) που εψηφίσθη από τη Βουλή των Ελλήνων με εισήγηση και ουσιαστική στήριξη του Υπουργού Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης κ. Δημήτρη Αβραμόπουλου, στον οποίον οφείλουμε χάριτες, εμείς όλοι στην Ελληνική Αντικαρκινική Εταιρεία και όλοι οι Έλληνες καρκινοπαθείς.

Έχει δε ως εξής:

Το άρθρο 23 του ν.3599/2007 (ΦΕΚ 176 Α' /1.8.2007) καταργείται

Το άρθρο 18 του ν. 3402/2005 (ΦΕΚ 258 Α' / 17.10.2005) αντικαθίσταται ως εξής: « Θέματα Ελληνικής Αντικαρκινικής Εταιρείας»

Το Κοινωνικό Σωματείο με την επωνυμία «Ελληνική Αντικαρκινική Εταιρεία» μπορεί να θέσει σε λειτουργία ειδικά κέντρα φροντίδας-αποθεραπείας ασθενών με καρκίνο και διενέργειας σχετικών εκπαιδευτικών και ερευνητικών προγραμμάτων, μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα. Με απόφαση του Υπουργού Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης καθορίζονται οι όροι, οι προϋποθέσεις, οι κτιριακές και τεχνικές προδιαγραφές, ο απαραίτητος εξοπλισμός και ο αναγκαίος αριθμός ιατρικού και λοιπού εξειδικευμένου προσωπικού, οι υπεύθυνοι για την λειτουργία, τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, η διαδικασία και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την έκδοση αδειας ίδρυσης και λειτουργίας των ως άνω κέντρων από την αρμόδια Νομαρχία.

Το εν λόγω Κέντρο μπορεί να αναγνωρισθεί ως Κέντρο Αναφοράς σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 3 του άρθρου 19 ν. 2519 / 1997 (ΦΕΚ 165 Α' / 21.08.1997)»

Το ως άνω Ειδικό Κέντρο είναι κλειστής νοσηλείας και έχει ως σκοπό τη φροντίδα - αποθεραπεία ασθενών με καρκίνο και την παροχή στους ως άνω ασθενείς υγιεινής και ασφαλούς διαμονής, κατάλληλης διατροφής και συνεχούς νοσηλευτικής φροντίδας και ιατρικής παρακολούθησης.

Το Κέντρο εποπτεύεται από το Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, ως προς τους όρους διαβίωσης των περιθαλπομένων και τήρησης των κειμένων διατάξεων.

Τώρα δίδεται νομική ισχύς στον Υπουργό Υγείας & Κοινωνικής Αλληλεγγύης να υπογράψει Υπουργική πράξη που έχει ήδη καταρτισθεί και με τη δημοσίευση της σε Φ.Ε.Κ, χορηγείται αποκλειστικά στην Ελληνική Αντικαρκινική Εταιρεία η άδεια ίδρυσης και λειτουργίας των « Ειδικών Κέντρων Φροντίδας-Αποθεραπείας Ασθενών με καρκίνο και διενέργειας σχετικών Εκπαιδευτικών και Ερευνητικών Προγραμμάτων».

Έχει συνταχθεί από γραφείο μελετών το κτιριολογικό πρόγραμμα και από ανάλογο οικονομοτεχνικό γραφείο οικονομοτεχνική μελέτη βιωσιμότητας του Κέντρου από την οποία θα εξαρτηθεί και το νοσήλιο των ασθενών. Ελπίζουμε να μην καθυστερήσει άλλο η λειτουργία του που είναι τόσο αναγκαία για την ανακούφιση των καρκινοπαθών και των συγγενών τους.

Ο Αγώνας είναι δύσκολος αλλά έφθασε στο τέλος του. Από την πλευρά της Ελληνικής Αντικαρκινικής Εταιρείας έγιναν όσα έπρεπε για την επιτυχία των προσπαθειών μας. Τώρα μένει η Πολιτεία να προστρέξει την δική της πλευρά στην κοινωνική απαίτηση τής λειτουργίας του Κέντρου.

«Το Ειδικό Κέντρο Φροντίδας-Αποθεραπείας Ασθενών με καρκίνο» κλειστής νοσηλείας και διενέργειας σχετικών Εκπαιδευτικών και Ερευνητικών Προγραμμάτων» στην Παιανία Αττικής 2.000 τ.μ. σε κτήμα 5.000 τ.μ. θα έχει συστηματική ιατρική και νοσηλευτική φροντίδα όλο το 24ωρο.

Και το μήνυμα είναι: Ο άνθρωπος να μην πάθει καρκίνο (πρόληψη).

Κί' αν πάθει να διαγνωσθεί σε αρχικό στάδιο και να θεραπευθεί (έγκαιρη διάγνωση).

Εάν δεν γίνεται να θεραπευθεί, ο κάθε άνθρωπος δικαιούται να φύγει ειρηνικά και ανώδυνα με στοργή, φροντίδα, στήριξη και αγάπη από τον κόσμο τούτο (Μονάδα τελικού σταδίου της νόσου).